

Dosarul nr. 2rc-146/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Tricolici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

DECIZIE

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată „Carmez Processing” împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal
Chișinău” cu privire la restituirea sumelor încasare în mod fraudulos, încasarea dobânzii
de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
restituit apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” împotriva
hotărârii din 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 30 martie 2018 SRL „Farm Meat Processing” (în prezent SRL
„Carmez Processing”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Apă-Canal
Chișinău” cu privire la restituirea sumelor încasare în mod fraudulos, încasarea dobânzii
de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a
fost admisă acțiunea depusă de SRL „Carmez Processing” și s-a încasat de la SA „Apă-
Canal Chișinău” în beneficiul SRL „Carmez Processing” suma de 1 056 997,51 de lei,
achitată pentru servicii de preepurare a apelor uzate, suma de 116 254,74 de lei cu titlu
de dobândă de întârziere și suma de 10 000 de lei cu titlu de taxă de stat. Totodată, s-a
încasat de la SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul statului suma de 25 197, 56 de lei
cu titlu de taxă de stat.

La data de 10 ianuarie 2020 reprezentantul SA „Apă-Canal Chișinău”, Parascovia
Frumusachi, în baza procurii nr. 01-1044 din 28 mai 2018 valabilă pe un termen de trei
ani, a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii din 12 decembrie 2019 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii
primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă
integral ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 04 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii
de apel depusă de SA „Apă-Canal Chișinău” și s-a acordat apelantei termen de 10 zile

de la recepționarea încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate și a taxei de stat în mărime de 26 398,16 lei. Totodată, s-a explicat apelantei că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile indicate în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău” împotriva hotărârii din 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

La 14 august 2020 reprezentantul SA „Apă-Canal Chișinău”, Parascovia Frumusachi, în baza procurii nr. 01-3 din 02 ianuarie 2020 valabilă pe un termen de un an, a declarat recurs împotriva încheierii din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen, admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că în încheierea de restituire a cererii de apel, Curtea de Apel Chișinău a indicat că încheierea din 04 iunie 2020 a fost expediată la adresa electronică acc@acc.md, invocând prevederile art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fără însă a preciza dacă încheierea a fost recepționată de către recurentă.

A susținut că nu a recepționat încheierea din 04 iunie 2020, fapt ce poate fi confirmat prin extrasul din registrul de evidență a documentelor intrate în Departamentul juridic în perioada 04 iunie 2020 – 13 iulie 2020.

Totodată, recurenta a menționat că în perioada 16 mai – 30 iunie 2020, pe întreg teritoriul Republicii Moldova a fost declarată stare de urgență în sănătate publică, care a fost prelungită la 23 iunie 2020 până la data de 15 iulie 2020. SA „Apă-Canal Chișinău”, în scopul prevenirii răspândirii infecției respiratorii cauzate de virusul COVID 19, a emis dispoziția nr. 71 din 19 iunie 2020 „Cu privire la organizarea muncii în compartimentele întreprinderii în condițiile stării de urgență în sănătate publică”, potrivit căreia, munca salariaților se organizează în cicluri periodice, pentru a exclude interacțiunea salariaților, conform Hotărârii Guvernului nr. 381 din 12 iunie 2020 „Cu privire la organizarea muncii în unitățile bugetare”.

A mai indicat că la 29 iunie 2020, un reprezentant din cadrul Departamentului juridic a fost confirmat pozitiv la COVID 19, ceilalți colaboratori fiind plasați în izolare.

Consideră că situația descrisă denotă imposibilitatea de a se conforma încheierii din 04 iunie 2020 și respectiv, de a contesta în termen încheierea din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

De asemenea, SA „Apă-Canal Chișinău” a afirmat că prin restituirea cererii de apel a fost încălcat în mod direct dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa SA „Apă-Canal Chișinău” la 17 iulie 2020 (f.d. 122, volumul II), însă lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău” la 14 august 2020, este în termen.

La data de 25 octombrie 2020, în adresa intimatei SRL „Carmez Processing” a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de SA „Apă-Canal Chișinău”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d. 188, volumul II).

La 02 noiembrie 2020, SRL „Carmez Processing” a depus referință, prin care a solicitat restituirea recursului ca fiind depus în afara termenului legal, iar solicitarea de repunere în termen să fie respinsă sau, după caz, recursul să fie respins ca neîntemeiat, cu menținerea încheierii din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, pe care o consideră legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din materialele cauzei rezultă că la 10 ianuarie 2020 reprezentantul SA „Apă-Canal Chișinău”, Parascovia Frumusachi, a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii din 12 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral ca neîntemeiată (f.d.109, volumul II).

Prin încheierea din 04 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SA „Apă-Canal Chișinău” și s-a acordat apelantei termen de 10 zile de la recepționarea încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate și a taxei de stat în mărime de 26 398,16 lei. Totodată, s-a explicat apelantei că în cazul în care nu va lichida neajunsurile indicate în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

La 19 iunie 2020, copia încheierii din 04 iunie 2020 a fost expediată la adresa electronică a SA „Apă-Canal Chișinău” - acc@acc.md (f.d. 118).

În termenul stabilit de instanța de apel, SA „Apă-Canal Chișinău” nu a prezentat apelul motivat și dovada achitării taxei de stat.

Prin încheierea din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău” împotriva hotărârii din 12 decembrie 2019 a

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Analizând circumstanțele expuse în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel prin încheierea din 13 iulie 2020, corect a restituit cererea de apel cu toate înscrisurile anexate la aceasta în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, or, neajunsurile cererii de apel nu au fost înlăturate în termenul stabilit prin încheierea din 04 iunie 2020 și anume, până la data de 29 iunie 2020.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, *la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată* sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 105 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor *sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte*.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de SA „Apă-Canal Chișinău” precum că încheierea din 04 iunie 2020 nu i-a fost comunicată, deoarece materialele cauzei atestă contrariul, copia încheierii fiind expediată la adresa electronică a SA „Apă-Canal Chișinău”, indicată pe tot parcursul examinării cauzei, în cererea de apel (f.d. 109, volumul II), precum și în prezentul recurs (f.d. 124, volumul II).

La fel, nu poate fi reținut nici argumentul recurenteii precum că a fost în imposibilitate de a se conforma indicațiilor instanței de apel, deoarece la 29 iunie 2020 un reprezentant din cadrul Departamentului juridic a fost confirmat pozitiv la COVID 19, ceilalți colaboratori fiind plasați în izolare, or, copia încheierii din 04 iunie 2020 a fost expediată la 19 iunie 2020, termenul limită de prezentare a apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat expirând la 29 iunie 2020, timp în care SA „Apă-Canal Chișinău” era în posibilitate reală de a se conforma indicațiilor instanței de apel, colaboratorii recurenteii fiind plasați în izolare ulterior expirării acestui termen.

Neîntemeiat este și argumentul recurenteii precum că prin dispoziția nr. 71 din 19 iunie 2020 „Cu privire la organizarea muncii în compartimentele întreprinderii în condițiile stării de urgență în sănătate publică”, munca salariaților a fost organizată în cicluri periodice pentru a exclude interacțiunea acestora, deoarece potrivit acestei dispoziții, s-a recomandat, începând cu 22 iunie 2020, atragerea la serviciu a personalului strict necesar, însă cu condiția asigurării funcționalității unității.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că SA „Apă-Canal Chișinău” urma să depună diligența necesară și să întreprindă toate măsurile pentru a-și proteja drepturile de acces la instanță, or, în conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

În acest sens, se reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a

se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În circumstanțele expuse, instanța de recurs conchide că, Curtea de Apel Chișinău legal și întemeiat a restituit apelul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău”, or, apelanta a omis în termen să înlăture neajunsurile cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka contra Poloniei, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău” și a menține încheierea din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”.

Se menține încheierea din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Carmez Processing” împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la restituirea sumelor încasare în mod fraudulos, încasarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic